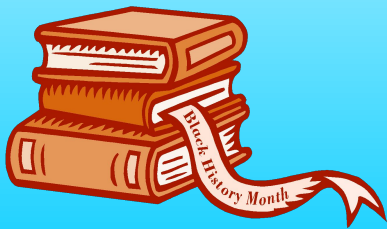


**Қарағанды қаласының №10 ЖББОМ**



# Сабақтың тақырыбы: Қазақстанның табиғат зоналары

**география пәнінің мұғалімі  
Жанат К.**



**Мақсаты:**

**Білімділік:** Оқушылардың Қазақстанның табиғат зоналары туралы білімдерін тереңдету, табиғат кешенінің барлық компоненттерінің бір-бірімен тығыз байланысты екендігі туралы көзқарастарын қалыптастыру;

**Дамытушылық:** Оқушылардың ойлау қабілетін, картамен, интерактивтік тақтамен, оқулықпен жұмыс жасай білу, білім-білік дағдыларын жетілдіру, география пәніне қызығушылық қабілетін дамыту; жеке тұлғаны дамыту, талдау, салыстыра білу қабілетін дамыту.

**Тәрбиелік:** оқушыларды еңбексүйгіштікке, табиғатты қорғай білуге, жауапкершілік сезімін қалыптастыруға тәрбиелеу;

**Сабақ әдісі:** сұрақ - жауап, СТО стратегиялары

**Сабақтың түрі:** қайталау сабағы

**Көрнекілігі:** Қазақстанның физикалық картасы, интерактивтік тақта, жануарлар мен өсімдіктер суреттері.

## **I. Жедел жауап аялдамасы.**

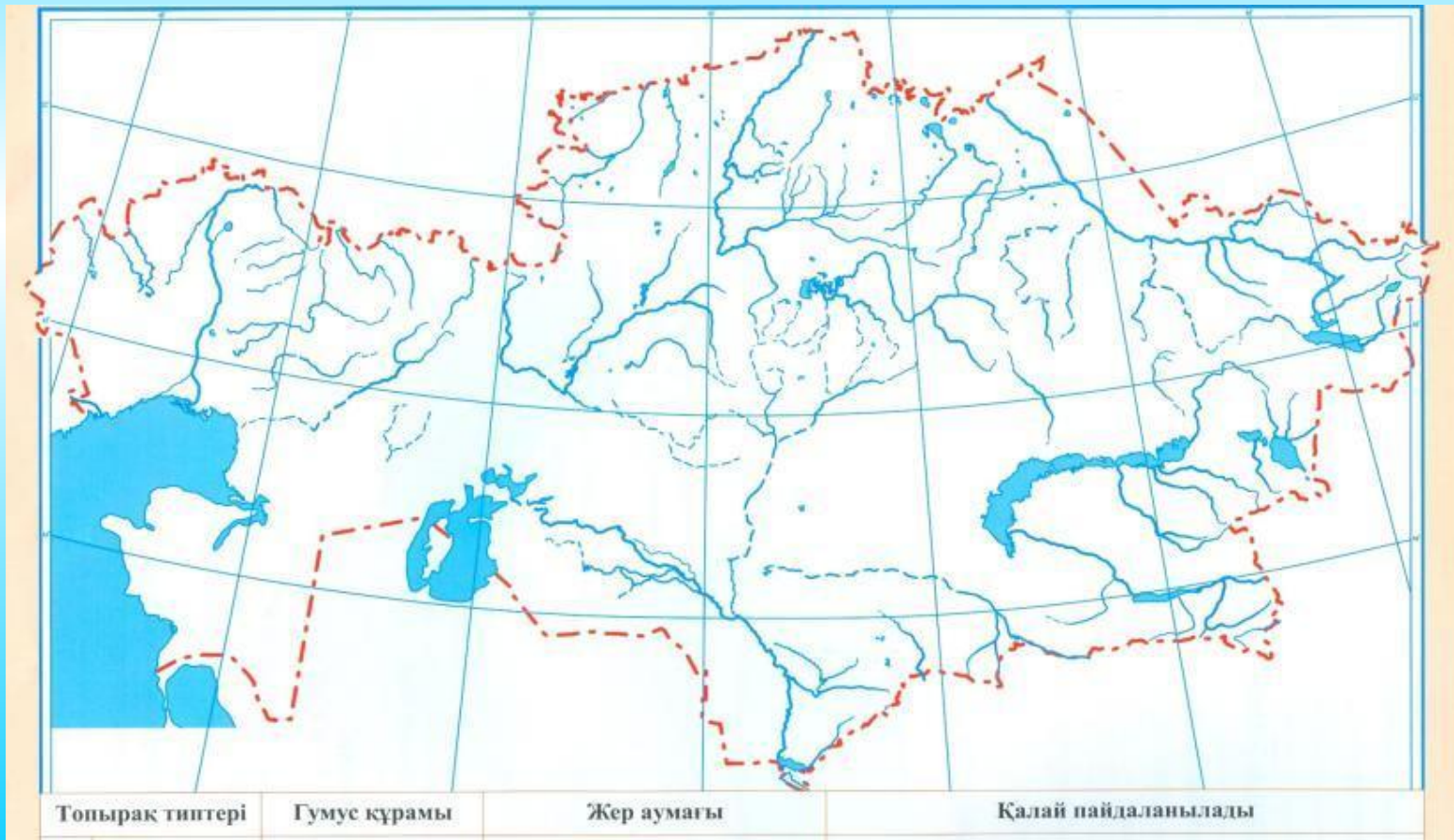
- 1. Қазақстанның табиғат зоналар саны**
- 2. Ең солтүстіктегі табиғат зонасы.**
- 3. Орманды дала зонасының топырағы.**
- 4. Қазақстан жерінің 27% алып жатқан табиғат зонасы**
- 5. Дала зонасындағы жауын- шашын мөлшері**
- 6. Дала зонасындағы салмағы 16 кг жететін құс.**
- 7. Жайық өзенінен Алтай тауларына дейін 2900 км созылып жатқан табиғат зонасы.**
- 8. Шөлейт зонасының өзендері.**
- 9. Дәрілік мүйізі үшін қырылу шегінде тұрған сүтқоректі жануар.**
- 10. Республика аумағының 44% алып жатқан зона.**
- 11. Шөл зонасында кездесетін , сантонин дәрі алынатын Қызыл кітабына енген өсімдік.**
- 12. Дала зонасының дәрілік өсімдіктері**
- 13. Дала зонасының жануарлары.**
- 14. Каспий теңізінен Тарбағатай тауына дейінгі зона.**





## Топырақтар аялдамасы.

1 топ- орманды дала, 2 топ- дала, 3 топ -шөлейт пен шөл зонасы.Қазақстанның табиғат зоналарын кескін картасына топырақ түрлері мен қарашірік құрамын тауып дұрыс орналастыр.





4.Қазақстанның табиғат зоналарына сипаттама аялдамасы.

**Мына сипаттама бойынша қандай табиғат зона екенін тап**

**1 топқа:**

**Арқаның Бетпақ деген даласы бар,  
Бетпақ шөл, ойлы- қырлы панасы бар.  
Сол шөлде ел жоқ, күн жоқ өсіп- өнген.**



**Жәндіктің киік деген баласы бар.  
Бетпақта қысы- жазы ел болмайды,  
Ел- жайлау, өзен яғни көл болмайды.**

**Бұтасы қи болады, қара жусан  
Көгара бетегелі бел болмайды.**

**С. Сейфуллиннің “ Ақсақ киік” поэмасынан алынған өлең шумағы қандай табиғат зонасы туралы айтылған?**

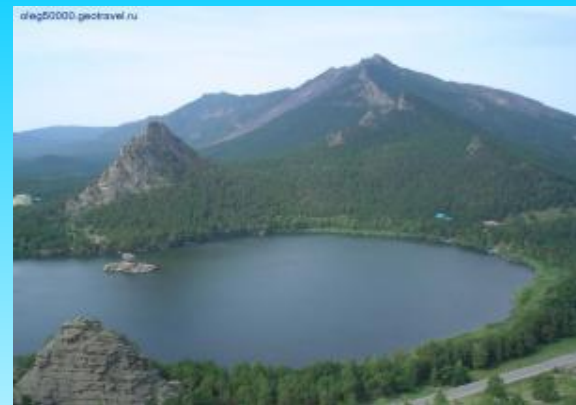
## 2 топқа:

**Оқжетпес оқшырайып өрлеп кеткен,**

**Кеудені керіп өкке сермеп кеткен.**

**Қия- күз, жоқпар сарай, бура тастар,**

**Тәртіппен көлді айнала сәндеп шөккен**



**I. Жансүгіровтың поэмасынан алынған өлеңде қай жер туралы айтылған?**

## 3 топқа:

**Бұл табиғат зонасы Қазақстан жерінің 27% алып жатыр. Көп жері жыртылған. Жаздық бидай мен тағы басқа дәнді дақылдар егіледі.**

**Климатты континентті, жауын- шашын 220- 310 ммдейін түседі.**

**Жазы ыстық, қысы суық . Боз , бетеге, атқонақ , еркекшөп өсімдіктері өседі. Бұл қандай зона ?**







**Бекіту тест сынағы.**

**1. Топырақтың су және жел әрекетінен бұзылуы:**

- A) мелиорация**
- B) құнарлығы**
- C) эрозия**
- D) денудация**
- E) кептіру**

**2. Топырақтың құнарлы қабаты нені деп атайды?**

- A) сазды қабатты**
- B) ауыспалы қабат**
- C) қарашірікті қабат**
- D) құмды қабат**
- E) құмдауытты қабат**

**3. Қазақстанның солтүстігінде орналасқан орманды дала зонасының топырағы**

- A) сұр топырақ**
- B) қара топырақ**
- C) сортаң топырақ**
- D) қоңыр- сұр топырақ**
- E) сарғылт топырақ**

**4. Топырақ деп ... айтамыз.**

- A) жердің беткі, жұқа құнарлы қабатын**
- B) батпақты**
- C) құмды**
- D) тыңайтқышты**
- E) шаң – тозаңды**

**5. Қазақстанның дала зонасының жылдық жауын-шашын мөлшері (мм) :**

- A) 300-450
- B) 220-310
- C) 100-250
- D) 100-370
- E) 150-310

**6. Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген шөл зонасының өсімдігі:**

- A) Жүзгін
- B) Дермене жусаны
- C) Құм қарағаны
- D) Бұйырғын
- E) Селеу

**7. Шөл зонасындағы өзен аңғарларында әр түрлі өсімдіктерден құралған қалың бұталар:**

- A) Тасты шөл
- B) Құмды шөл
- C) Тақыр
- D) Тоғай
- E) *Ну орман*

**8. Орманды дала зонасында өсетін ағаштар**

- A) Бал қарағай, шырша**
- B) Сексеуіл, жыңғыл**
- C) Қайың, көктерек**
- D) Шырша, қарағай**
- E) Май қарағай, тобылғы**

**9. Қазақстан аумағының % дала зонасы алып жатыр**

- A) 26**
- B) 27**
- C) 28**
- D) 29**
- E) 30**

**10. Шөлейт зонасының негізгі топырағы**

- A) Қара топырақ**
- B) Қызыл қоңыр**
- C) Қоңыр**
- D) Ашық қара қоңыр**
- E) Қызғылт**

## Дұрыс жауабы

1.с

2с

3в

4.а

5.в

6.в

7.д

8.с

9.в

10.д

**Үйге тапсырма:38, 39 параграф оқу.**

**Сарамандық жұмыс №8 кескін картаға зоналардың шекарасын сызып, боя.Оқулықтың 168 беттегі бір табиғат зонасына жоспар бойынша сипаттама бер.**